

Česká školní inspekce
Pražský inspektorát

Česká školní
inspekce

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-521/20-A

Název	Základní škola a Mateřská škola Emy Destinové, Praha 6, náměstí Svobody 3/930
Sídlo	náměstí Svobody 3, 160 00 Praha 6 - Bubeneč
E-mail	info@zsemydestinnove.cz
IČ	48133892
Identifikátor	600039111
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ota Bažant
Zřizovatel	Městská část Praha 6
Místo inspekční činnosti	náměstí Svobody 3, 160 00 Praha 6 – Bubeneč Českomalínská 35, 160 00 Praha 6 – Bubeneč
Termín inspekční činnosti	11. 2. 2020 – 14. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Emy Destinové, Praha 6, náměstí Svobody 3/930 (dále „škola“, nebo „instituce“), vykonává činnost základní školy (dále

„ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny a školní jídelny. Většina tříd ZŠ a dvě třídy MŠ jsou umístěny v hlavní budově na náměstí Svobody, první a druhé třídy ZŠ a jedna třída MŠ se nacházejí na pracovišti Českomalínská. MŠ je součástí instituce od roku 2014.

K termínu inspekční činnosti se v MŠ vzdělávalo 54 dětí ve třech věkově smíšených třídách, nejvyšší povolený počet dětí (55) tak byl téměř plně využit. V ZŠ se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 801 žáků ve 33 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je naplněn z 85 %. Vysoký podíl ve škole tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci s odlišným mateřským jazykem, v termínu inspekční činnosti tvořili přibližně sedminu žáků školy. Na základní vzdělávání vhodně navazuje činnost školní družiny, kterou na obou pracovištích navštěvovalo 310 účastníků.

Vzdělávání v MŠ je zaměřeno především na osobnostní rozvoj s respektem k uspokojování individuálních potřeb jednotlivce. ZŠ se dlouhodobě profiluje vzděláváním zaměřeným na výuku cizích jazyků a podporu estetické výchovy. Stěžejním cizím jazykem je anglický jazyk, žáci se jej začínají učit od 1. ročníku. Rozvoj jazyka na prvním stupni posiluje výuka výtvarné výchovy v angličtině metodou CLIL (Content and Language Integrated Learning). Od šestého ročníku si žáci mohou vybírat z pestré nabídky druhého cizího jazyka (německého, francouzského, španělského a ruského) nebo zvolit druhou variantu vzdělávání, tj. možnost výběru sportovně a prakticky zaměřených volitelných předmětů v 6. a 7. ročníku a výuku německého jazyka až od 8. ročníku. Řečové dovednosti v cizích jazycích si žáci prohlubují na kroužcích cizích jazyků vedených rodilými mluvčími i během studijních pobytů v zahraničí. K nadstandardní nabídce ve výuce anglického jazyka patří příprava a složení mezinárodních zkoušek přímo ve škole. V prvním ročníku škola nabízí možnost výuky nespojovaného psacího písma Comenia Script.

Škola má status fakultní školy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) efektivně využívá při vedení školy své dlouholeté řídicí zkušenosti. Hlavními prioritami je zachování kvality tradiční vzdělávací nabídky, zajištění pozitivního pracovního klimatu a otevřená komunikace všech aktérů vzdělávání. Strategické záměry rozvoje instituce vycházejí z analýzy podmínek školy, odrážejí zájem zřizovatele i rodičovské veřejnosti. Výsledkem koncepční práce vedení školy jsou velmi dobré celkové výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy i externích testováních.

S rozšířením instituce o mateřskou školu v roce 2014 bylo vedení školy posíleno o dalšího zástupce. Ve funkčně nastavené organizační struktuře (tři zástupci, vedoucí učitelka v MŠ a vedoucí vychovatelka ve školní družině) jsou rovnoměrně rozvrženy kompetence mezi jednotlivé pedagogické pracovníky, kteří participují na chodu školy i nad rámec stanovených povinností. Metodické orgány poskytují vedení školy účinnou podporu při řízení vzdělávacího procesu, pravidelně se zabývají úpravami a hodnocením naplňování školního vzdělávacího programu, projednávají a vyhodnocují oblasti související s průběhem a výsledky vzdělávání. Ředitel k řízení školy využívá pedagogickou radu a pravidelné měsíční porady, projednává s pedagogy nejen zásadní pedagogické dokumenty, ale i záležitosti týkající se vzdělávacího procesu.

Kvalitu vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují realizované partnerské vztahy. Četné formy spolupráce a komunikace vedení školy se zákonnými zástupci vytvářejí prostor pro přenos podnětů i okamžitou zpětnou vazbu, umožňují aktivní zapojení zákonných zástupců žáků do života školy. Vedení školy reaguje na názory a podněty žákovského parlamentu, podporuje vydávání školního časopisu.

Kontrolní činnost probíhá podle stanového plánu a zahrnuje všechny oblasti školy. Hospitační činnost průběžně provádí ředitel a především jeho zástupci. V hospitační činnosti jsou vedením školy identifikovány občasné didaktické nedostatky v průběhu vzdělávání, jež jsou řešeny individuálně. Přestože jsou využívány i následné hospitace, nejsou vždy všechna opatření zcela účinná. Efektivně je využíváno pravidelné sebehodnocení a hodnocení pedagogů vedením školy jedenkrát ročně. Účinnost systematického vedení pedagogů se odrazila zejména ve zlepšení struktury vyučovacích hodin.

Personální podmínky pro realizaci vzdělávacích programů jsou poměrně příznivé. Vzdělávání zajišťuje 88 pedagogů (57 učitelů, 13 vychovatelek, 17 asistentů pedagoga, speciální pedagog). Odbornou kvalifikaci si doplňují potřebným studiem dvě učitelky, jedna vychovatelka vyučuje bez odborné kvalifikace. K procesu adaptace začínajících a nově nastupujících pedagogů napomáhá funkční podpora ze strany uvádějících učitelů i vedení školy. Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje potřeby školy, vzdělávání probíhá často týmově v rámci celého pedagogického sboru (teambuilding, práce s třídními kolektivy, prevence proti rizikovým jevům, inkluze). Individuální vzdělávací akce jsou zaměřeny zejména na metody pro rozvoj gramotností žáků, oborové didaktiky a řízení školy.

Vícezdrojové financování vytváří příznivé podmínky pro realizaci předškolního, základního i zájmového vzdělávání a zajištění plynulého chodu školy. Finanční prostředky od zřizovatele včetně grantů na zahraniční výjezdy a z mnoha dalších dotačních programů obohacují vzdělávací proces a podporují také inkluzivní vzdělávání. Prostory MŠ odpovídají současným trendům vzdělávání předškolních dětí. ZŠ využívá odborné pracovny i jako kmenové třídy. Limitující prostorové podmínky kladou zvýšené nároky na organizaci vzdělávání, zejména při dělení žáků do skupin při výuce cizích jazyků. Školní družina nemá vlastní prostory, využívá kmenové třídy, které vždy nemají relaxační zónu. Vybavení didaktickou technikou odpovídá potřebám školy. O velkou tělocvičnu v prostoru auly a vnitroblokový venkovní sportovní areál se škola dělí se sousední školou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Koncepční práce vedení školy se odráží v pozitivní pracovní atmosféře podporující učení. Vzájemná komunikace všech účastníků vzdělávání uvnitř školy je vstřícná a respektující. Žáci ve sledovaných vyučovacích hodinách dodržovali stanovená pravidla a respektovali zvolené postupy práce. Kvalitní průběh vzdělávání vykazovalo vyučování na prvním stupni i výuka anglického jazyka a výtvarné výchovy v anglickém jazyce.

Vzdělávací nabídka v MŠ byla učitelkami pečlivě připravená, v průběhu vzdělávání empaticky reagovaly na momentální požadavky dětí. Při spontánních aktivitách učitelky děti podporovaly ve výběru rozličných činností, nabídka byla vždy provázána s tématem dalších činností. Pohybové aktivity měly ve všech třídách požadovanou strukturu a přiměřenou fyzickou náročnost. Řízené činnosti korespondovaly s tématem školního vzdělávacího programu. Během vzdělávání se vhodně střídaly statické a dynamické části. Všechny učitelky poskytovaly dětem podporu pochvalou, nevedly je však k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení, které by umožňovalo dětem uvědomění si vlastních úspěchů případně neúspěchů. V organizaci vzdělávání se objevily dílčí nedostatky. Nízká diferenciací ve věkově smíšených třídách přinášela motorický neklid, ztrátu pozornosti a nepochopení předkládaných hotových poznatků, které nevycházely z přímé zkušenosti, zejména u nejmladších dětí. Během inspekční činnosti bylo zjištěno, že nadstandardní příprava dětí v posledním ročníku vzdělávání je pravidelně dvakrát týdně nevhodně

zařazována v době vyhrazené pro dopolední pobyt venku. Pro pobyt venku navíc nebyl vyhrazen odpovídající čas. Ředitel oba zjištěné nedostatky během inspekční činnosti odstranil, organizace vzdělávání byla vhodně upravena.

Vzdělávací strategie v hospitovaných hodinách v ZŠ rozvíjely zejména vědomosti a dovednosti žáků. Ve většině vyučovacích hodin bylo žákům sděleno téma nebo plán hodiny, v některých případech i cíl. Od minulé inspekční činnosti v roce 2013 došlo ke zlepšení v didaktických závěrech vyučovacích hodin, část učitelů vhodně zařazuje nejen shrnutí probíraných jevů, ale i sebehodnocení žáků a vrstevnické hodnocení v případě kooperativní práce.

V části efektivně vedených hospitovaných hodin zvyšovalo zájem žáků o učivo zaujetí učitelů i vhodně volené evokační metody. V některých vyučovacích hodinách byly zaznamenány metody kritického myšlení a konstruktivistický přístup. Dynamicky probíhající činnosti významně přispívaly k udržení pozornosti žáků. Vzdělávací cíle byly diferenciovány v závislosti na vzdělávacích předpokladech žáků. Učitelé vhodně využívali mezipředmětové vztahy, čímž žáky dále motivovali a pomáhali jim pochopit učivo v širších souvislostech. Při upevňování a procvičování učiva účelně střídali pestré činnosti a vytvářeli dostatek prostoru pro vlastní iniciativu žáků. Především na prvním stupni učitelé využívali průběžnou pozitivní zpětnou vazbu, poskytovali žákům efektivní individuální podporu, využity byly kompenzační pomůcky (sklopná deska, barevné hranoly, přehledy učiva). Vyučující respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy. Ve výuce byl zřejmý také dostatek podnětů přizpůsobených individuálním potřebám mimořádně nadaného žáka. Převažující formu představovala frontální výuka s efektivně vedeným řízeným rozhovorem, doplněná samostatnou prací žáků a kooperativní výukou ve skupinách, v méně případech i ve dvojicích. V ojedinělém případě byly účelným zařazením žákovských experimentů podpořeny schopnosti žáků objevovat nové jevy a souvislosti mezi nimi (fyzika). Názornost výuky byla zvyšována cíleným využitím didaktických pomůcek, konkrétních příkladů z běžného života i demonstračními experimenty. Didaktická technika byla využívána žáky efektivně, ale v nižší míře. Pedagogové využili interaktivní tabule pouze k prezentaci učiva, např. krátká videa, ilustrativní obrázky, osnova se zápisky. Žáci jsou cíleně vedeni k odvozování nových poznatků, logickému myšlení, chyba je využívána pro podporu dalšího učení. Učitelé důsledně podporují samostatnost žáků při řešení zadaných úkolů i práci s různými zdroji informací, což bylo zřejmé z vysoké úrovně žákovských prezentací referátů a projektů napříč předměty. V oblasti komunikace v cizích jazycích jsou účinně procvičovány aktivní i receptivní řečové dovednosti, důraz je kladen také na zvládnutí slovní zásoby. Pozitivní je, že vyučující vedou hodinu v cílovém jazyce, důsledně korigují nesprávnou výslovnost žáků. Výbornou úroveň mělo vzdělávání v anglickém jazyce napříč skupinami různé jazykové úrovně žáků. Při prezentaci projektů zvládli žáci improvizaci a bezproblémově komunikovali s vyučující i se spolužáky. Žáci prokázali nejen komunikační dovednosti, porozumění cizojazyčnému textu i nahrávce rodilého mluvčího, ale i schopnosti zaujímat správné postoje, řešit problém a spolupracovat. Při výuce výtvarné výchovy metodou CLIL v angličtině byly efektivně rozvíjeny jazykové dovednosti i kreativita. V závěru vyučovacích hodin proběhlo jejich efektivní zhodnocení, žáci měli dostatečný prostor pro sebehodnocení, případně i hodnocení skupinové práce.

V části vyučovacích hodin zejména na druhém stupni snižovaly efektivitu vzdělávání dílčí organizační a didaktické nedostatky. Monotematicčnost a nepřiměřená délka některých činností i nedostatečné zohledňování psychohygienických zásad se projevíly nižší dynamikou výuky a poklesem aktivity části žáků. Ve výuce převažovaly frontální činnosti s dominancí učitele, doplněné málo účinným řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků bez kontroly její efektivity. Malý prostor byl žákům poskytnut pro rozvoj jejich

komunikačních dovedností a spolupráci. Scházející diferenciací učiva neumožňovala respektovat rozdílné pracovní tempo, individuální možnosti a speciální vzdělávací potřeby žáků. Nedostatkem některých sledovaných hodin byla také absence potřebného shrnutí učiva i ověření a vyhodnocení naplnění stanoveného vzdělávacího cíle v závěru vyučovací hodiny. Hodnocení bylo spíše formálního charakteru, nevypovídalo o porozumění či neporozumění žáků probíranému jevu.

Ve všech hospitovaných hodinách, ve kterých byl přítomen asistent pedagoga, byla zaznamenána efektivní spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími. Asistenti pedagoga poskytovali vhodnou podporu nejen žákům s potřebou podpůrných opatření, ale i ostatním žákům a napomáhali tak plynulosti vzdělávacího procesu.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáků významně přispívá projektová výuka. Přínos byl zřejmý i ve sledovaném průběhu vzdělávání. Nejrozsáhlejším projektem je celoroční školní projekt Zlatá Ema završený koncertem k počtě Emy Destinové. Ten spolu s tradičními žakovskými akademii na konci školního roku představuje vyvrcholení v oblasti esteticko-výchovného působení. Zapojení do mnoha charitativních projektů žáky obohacuje a vede je ke správným občanským postojům. Důležitou úlohou v předcházení negativním jevům představuje široká nabídka mimoškolních aktivit a kroužků. K uplatňování mezipředmětových vazeb a k prohlubování jazykových dovedností žáků přispívají zahraniční výjezdy.

Na dopolední vyučování vhodně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině probíhající v pozitivní atmosféře. Žáci měli dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní aktivity i možnost volby řízených činností. Patřičná pozornost byla věnována dalšímu rozvíjení tvůrčích dovedností a individuálních zájmů žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Harmonické prostředí MŠ s dostatečným množstvím podnětů, které jsou přizpůsobovány fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí se příznivě odráží v dobrých vzdělávacích výsledcích. Osobnostně orientovaný model výchovy zohledňuje individuální potřeby dětí. Děti jsou bezprostřední, komunikativní, radostné, mají upevněny základní hygienické, společenské i pracovní návyky. Pedagogická diagnostika vedená formou formulářů vhodně přizpůsobeným jednotlivým věkovým skupinám dětí je však vedena v nedostatečné frekvenci a ve většině případů neobsahuje funkční záměry pro další individuální intervenci.

Žáci ZŠ ve sledovaném období dosahovali stabilně velmi dobrých výsledků v celkovém hodnocení, přibližně dvě třetiny žáků prospívají s vyznamenáním, nízký je počet hodnocení dostatečnými. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem. K ověřování naplňování očekávaných výstupů v hlavních předmětech a ke sjednocení měřítek hodnocení v paralelních třídách učitelé systematicky zadávají srovnávací kontrolní písemné práce. Zdařilým nástrojem sloužícím k vyhodnocení míry získaných kompetencí jsou portfolia žáků na 1. stupni i absolventské práce žáků devátého ročníku. Individuální a celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími i vedením školy, pravidelně jsou pojednávány v jednáních pedagogické rady a v metodických orgánech. Záznamy z jednání však nedokládají stanovování opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků vyplývajících z jejich analýzy.

K adaptaci žáků 1. ročníku na školní docházku přispívá spolupráce ZŠ s MŠ, projekt Předškolák i důsledně uplatňované motivační hodnocení žáků mladšího školního věku. Při přechodu žáků z 1. na 2. stupeň nedochází v hlavních předmětech k výraznému zhoršení

prospěchu, provázejí jej však občasné individuální výkyvy v prospěchu např. v informatice a přírodovědných předmětech. Bylo však zaznamenáno zhoršení průměrného prospěchu části žáků, což bylo konstatováno i při minulé inspekční činnosti. U některých vyučovaných předmětů na druhém stupni (např. chemie) není klasifikace dostatečně motivující pro další učení a částečně odráží metodické nedostatky zjištěné inspekčním týmem v průběhu výuky. U části žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem klasifikace známkou nevyovídá o míře dosaženého pokroku a rovněž není dostatečně motivující pro další učení.

Žáci devátého ročníku vykazují úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy s maturitní zkouškou, v jednotné přijímací zkoušce z českého jazyka a matematiky se pohybují nad celorepublikovým průměrem. V testování ČŠI dosahují žáci dlouhodobě výborných výsledků. Z předložených výsledků externího komerčního testování je zřejmé, že žáci dosahují v českém jazyce, matematice a anglickém jazyce výsledky odpovídající nebo převyšující jejich studijní předpoklady. Nadstandardní výsledky žáci dosahují podle Společného evropského referenčního rámce v anglickém jazyce.

Školní poradenské pracoviště systematicky řídí jedna ze zástupkyň ředitele, která je zároveň výchovnou a kariérovou poradkyní. Odbornou podporu v MŠ poskytuje pravidelná depistáž logopedky, v případě potřeby škola poskytuje pomoc vlastní speciální pedagožky, externí psycholožky nebo odkazuje na odborná pracoviště. Podporu žáků v ZŠ škola zajišťuje formou prvotní pedagogické diagnostiky, individualizací (dopomoc prvního kroku, okamžitá zpětná vazba), využíváním plánů pedagogické podpory, výukou českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Na základě doporučení školských poradenských zařízení jsou realizována další podpůrná opatření, např. pedagogické intervence, předměty speciálně pedagogické péče, výuka podle individuálních vzdělávacích plánů, podpora žáků dvěma externími psycholožkami a 17 asistenty pedagoga. Počet asistentů pedagoga zvyšuje nároky na vedení školy při jejich metodickém vedení i koordinování spolupráce s vyučujícími. Jejich působení je však přínosné nejen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ale i ostatní žáky.

Nastavené preventivní mechanismy umožňují včas odhalovat a zachycovat různé formy rizikového chování. Řada účinných aktivit (např. třídnické hodiny, komunitní kruhy, projekty) vede k posilování vzájemných vztahů důvěry mezi učiteli a žáky a k včasné identifikaci případných problémů. Dalšími účinně využívanými nástroji jsou mj. sociometrie, adaptační kurzy 6. tříd, práce s třídními kolektivy a pravidelné preventivní programy. Nadstandardem je spolupráce metodičky prevence s externím etopedem, který výrazně napomáhá při cílené intervenci a zlepšování sociálních vztahů ve třídách. Motivačně působí efekt pochval, které však nejsou udělovány všemi učiteli a nepřevažují nad uloženými kázeňskými opatřeními. Ojedinelé případy neomluvené absence a výrazných přestupků v chování žáků byly řešeny vedením školy ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků.

Závěry

Vývoj školy

V roce 2014 se stala součástí školy i MŠ, což vedlo i k rozšíření vedení školy. Škola nadále poskytuje kvalitní vzdělávání, zejména na prvním stupni a v anglickém jazyce. Žáci jsou dlouhodobě úspěšní v přijímacím řízení na střední školy a v externích testováních. Vedení školy naplňuje dlouhodobé cíle vzdělávání stanovené v koncepci školy.

Silné stránky

- pozitivní pracovní atmosféra v MŠ i ZŠ v průběhu vzdělávání, respektování nastavených pravidel dětmi,
- kvalita výuky na prvním stupni ZŠ a širší nabídky i kvalita vzdělávání v anglickém jazyce,
- efektivní využívání širokého spektra projektů přispívajících k všestrannému rozvoji osobnosti žáků,
- kvalitní práce asistentů pedagoga v ZŠ,
- výborné výsledky žáků ZŠ v externích testováních.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- pedagogická diagnostika v MŠ je vedena v nižší frekvenci většinou bez vyvozování záměrů pro účelnou individuální intervenci,
- nižší míra diferenciací výuky s ohledem na individuální vzdělávací potřeby a aktuální úroveň dovedností a schopností dětí v MŠ a žáků v části vyučovacích hodin ZŠ,
- ojedinělé výkyvy v hodnocení žáků, zhoršení prospěchu části žáků při přechodu mezi 1. a 2. stupněm.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vést pedagogickou diagnostiku dětí efektivním způsobem, v dostatečné frekvenci a s vyvozováním záměrů pro další individuální intervenci,
- volit vhodné a efektivní metody a formy vzdělávání v MŠ, respektovat fyziologické potřeby předškolních dětí,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci ve všech předmětech ZŠ s ohledem na vzdělávací potřeby žáků,
- důsledně vyžadovat plnění metodických doporučení ke zvýšení úrovně vzdělávání a odstranění disproporcí ve výsledcích vzdělávání vyplývajících z kontrolní činnosti vedení školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace s názvem Základní škola Emy Destinové, Praha 6, náměstí Svobody 3/930, ze dne 28. února 2003, včetně dodatku č. 3 ze dne 3. 7. 2014 s platností od 1. 9. 2014
2. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy č. j. S-MHMP 1227326/2014, ve věci zápisu mateřské školy do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 20. 11. 2014
3. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Emy Destinové, Praha 6, náměstí Svobody 3/930, č. j. MCP6 43956/2010, s účinností od 1. července 2010
4. Školní matrika MŠ a ZŠ vedená ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
5. Třídní knihy MŠ a výběr třídních knih ZŠ vedených ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti